

نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	کد ملی:	شماره داوطلبی:
سؤالات امتحان تشریحی درس: فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: مدت زمان کل: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نوبت اول ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بنده همان به که ز <u>تقصیر</u> خویش ب) گفت: از بهر <u>غرامت</u> جامعهات بیرون کنم پ) این مخارج <u>قریب</u> شش ماه من بود. ت) چشمه آب سرد در <u>تموز</u> سوزان کویر ث) هر کسی از <u>ظن</u> خود شد یار من ج) خانه‌ای کاو شود از دست <u>اجانب</u> آباد	۱/۵
۲	در کدام عبارت‌ها غلط املایی وجود دارد؟ آن‌ها را اصلاح کنید. الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراغ ب) تمحیدات اثر عین‌القضات همدانی است. پ) کافور بر آن ضماذ کردند. ت) آن خانه که بیت‌الهنز است.	۰/۷۵
۳	از میان گروه کلمه‌های زیر واژه‌های نادرست را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «مواحب خداداد - اتراق و ساکن شدن - نهس و شوم - دست عنابت - ذوالجلال و بزرگ - فغان و ناله»	۰/۷۵
۴	ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید. الف) همه موجودات ب) درخت دوستی پ) نقش گزارشگر ت) دوره دوم	۱

نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	کد ملی:	شماره داوطلبی:
سؤالات امتحان تشریحی درس: فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		مدت زمان کل: ۹۰ دقیقه	
		نوبت اول ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
۵	وابسته و وابسته در عبارت زیر را بیابید و بنویسید از چه نوعی است؟ «اجاق کهنه بسیار قدیمی داشت که همیشه از آن استفاده می‌کرد.»	۰/۵
۶	با توجه به جمله زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «سرهنگ محمدی ده فرسنگ راه را با سربازان شجاع خود پیمود.» الف) کدام واژه «ممیز» است؟ ب) در گروه اسمی «سربازان شجاع خود» هسته کدام است؟	۰/۵
۷	ضمیر مشخص شده در بیت زیر چه نقش‌های دستوری‌ای می‌تواند داشته باشد؟ توضیح دهید. «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی»	۰/۵
۸	در ابیات داده شده فعل‌ها را مشخص کنید. الف) نی حدیث راه پرخون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند ب) همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی / همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی	۰/۵
۹	اجزای اصلی جمله را در مصراع «آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم» بیابید.	۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۰	در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود دارد؟ «تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی / تو نماینده فضلای تو سزاوار ثنایی»	۰/۵
۱۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) برای ساختن آرایه تشبیه وجود و ضروری است. ب) برای ساختن استعاره وجود ضروری است.	۰/۷۵
۱۲	در بیت زیر چند جناس همسان وجود دارد؟ مشخص کنید. «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟»	۰/۷۵

نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	کد ملی:	شماره داوطلبی:
سوالات امتحان تشریحی درس: فارسی ۳	رشته:	کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: مدت زمان کل: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نوبت اول ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۳	در بیت «گفت، مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست.» مراعات‌النظیر بین کدام کلمه‌ها وجود دارد؟	۰/۷۵
۱۴	کدام ترکیب تشبیه است؟ الف) نخل باسق ب) عماره تاک پ) اطفال شاخ ت) شهد فایق	۰/۲۵
۱۵	بیت زیر را کامل کنید. الف) / هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی ب) بنیاد هستی تو جو زیر و زبر شود / پ) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم / ت) / تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۶	در کدام بیت بر مفهوم «یگانه‌پرستی» تأکید شده است؟ الف) طلکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی ب) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو بویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی	۰/۵
۱۷	با توجه به بیت زیر، منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ توضیح دهید. «تاله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، هم‌چو من است»	۰/۵
۱۸	با توجه به بیت زیر، آیا ثروت باعث خوشبختی و آسودگی خیال است؟ «با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۵
۱۹	منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ «برخلاف حال پامان به ده باز بود و در شهر، دست و پاگیر نشده بودیم.»	۰/۵
۲۰	منظور از «شیر سپهر» و «اختر سعد» در بیت زیر چیست؟ «با شیر سپهر بسته بهمان / با اختر سعد کرده پیوند»	۰/۵
۲۱	منظور شاعر از واژه «خاک» کجاست؟ «خاکی است که رنگین شده از خون سعبلمان / این ملک که بداد و ری‌اش نام نهادند»	۰/۵

نام و نام خانوادگی:		نام پدر:	کد ملی:	شماره داوطلبی:
سؤالات امتحان تشریحی درس: فارسی ۳		رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع:	مدت زمان کل: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نوبت اول ۱۴۰۲		
ردیف	سؤالات	نمره		
۲۲	از بین واژه‌های زیر، در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید. «عشق - معرفت - محبت» «محبت چون به غایت رسد آن را خوانند و عشق خاص‌تر از محبت است. و محبت خاص‌تر از است.»	۰/۵		
۲۳	در مصراع دوم بیت زیر، منظور مولانا از «تو» کیست؟ «روزها گر رفت گو رو پاک نیست / تو بمان ای آن‌که جز تو پاک نیست»	۰/۵		
۲۴	نمونه‌های داده‌شده را به نثر روان معنی کنید. الف) دار و ندار ما هم اشتباهاً به دست حضرات دولتی و ملتی به یغما رفت. ب) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. پ) هنگام «جریغ آفتاب» کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. ت) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ث) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند ج) مست گفت: ای دوست، این پیراهن است افسار نیست.	۰/۷۵ ۱ ۰/۲۵ ۱ ۰/۷۵ ۰/۲۵		
	موفق باشید	جمع نمرات	۲۰	

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		سوالات و راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳
رشته: کلیه رشته‌ها		نوبت اول ۱۴۰۲
ردیف	راهنمای تصحیح	
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱/۵	<p>معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) بنده همان به که ز تقصیر (= کوتاهی، گناه (۰/۲۵)) خویش</p> <p>ب) گفت: از بهر غرامت (= تاوان، جبران خسارت مالی و غیر آن (۰/۲۵)) جامع‌ات بیرون کنم</p> <p>پ) این مخارج قریب (= نزدیک (۰/۲۵)) شش ماه من بود.</p> <p>ت) چشمه آب سرد در تموز (= نام ماه اول تابستان (۰/۲۵)) سوزان کویر</p> <p>ث) هر کسی از ظن (= گمان، وهم (۰/۲۵)) خود شد یار من</p> <p>ج) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب (= بیگانگان (۰/۲۵)) آباد</p>	
۰/۷۵	<p>۲ در کدام عبارت‌ها غلط املائی وجود دارد؟ آن‌ها را اصلاح کنید.</p> <p>الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراغ فراغ ← فراق (۰/۲۵)</p> <p>ب) تمحیدات اثر عین‌القضات همدانی است. تمحیدات ← تمهیدات (۰/۲۵)</p> <p>پ) کافور بر آن ضماد کردند. ت) آن خانه که بیت‌الهنز است. بیت‌الهنز ← بیت‌الحنز (۰/۲۵)</p>	
۰/۷۵	<p>۳ از میان گروه کلمه‌های زیر واژه‌های نادرست را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.</p> <p>«مواحب (مواهب (۰/۲۵)) خداداد = اتراق و ساکن شدن = نهس (نحس (۰/۲۵)) و شوم = دست عنایت (انابت (۰/۲۵)) = ذوالجلال و بزرگ = فغان و ناله»</p>	
۱	<p>۴ ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید.</p> <p>الف) همه موجودات همه موجودات = ترکیب وصفی (۰/۲۵)</p> <p>ب) درخت دوستی درخت دوستی = ترکیب اضافی (۰/۲۵)</p> <p>پ) نقش گزارشگر نقش گزارشگر = ترکیب اضافی (۰/۲۵)</p> <p>ت) دوره دوم دوره دوم = ترکیب وصفی (۰/۲۵)</p>	
۰/۵	<p>۵ وابسته وابسته در عبارت زیر را بیابید و بنویسید از چه نوعی است؟</p> <p>«اجاق کهنه بسیار قدیمی داشت که همیشه از آن استفاده می‌کرد.»</p> <p>بسیار (۰/۲۵) = قید کلمه «قدیمی» است، بنابراین «قید صفت» است. (۰/۲۵)</p>	
۰/۵	<p>۶ با توجه به جمله زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«سرهنگ محمدی ده فرسنگ راه را با سربازان شجاع خود پیمود.»</p> <p>الف) کدام واژه «ممیز» است؟ فرسنگ ممیز است (۰/۲۵)</p> <p>ب) در گروه اسمی «سربازان شجاع خود» هسته کدام است؟ سرباز هسته است (۰/۲۵)</p>	

سؤالات و راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نوبت اول ۱۴۰۲		رشته: کلیه رشته‌ها
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۷	ضمیر مشخص شده در بیت زیر چه نقش‌های دستوری‌ای می‌تواند داشته باشد؟ توضیح دهید. «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی» این مصراع را به دو صورت می‌توان معنی کرد: ۱- تو راهنمای من هستی (۰/۲۵) مضاف‌الیه ۲- تو برای من راهنما هستی (۰/۲۵) متمم	۰/۵
۸	در ابیات داده‌شده فعل‌ها را مشخص کنید. الف) نی حدیث راه پرخون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند دو فعل (می‌کند) (۰/۲۵) ب) همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی / همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی ضمیر (ی) در کلمات عزّی، جلالی، علمی و ... معادل (فعل هستی) است. (۰/۲۵)	۰/۵
۹	اجزای اصلی جمله را در مصراع «آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم» بیابید. آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم مفعول متمم قیدی مسند فعل اجزای اصلی = نهاد پنهان (ما: از روی شناسه فعل) (۰/۲۵) + مفعول (۰/۲۵) + مسند (۰/۲۵) + فعل (۰/۲۵)	۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۰	در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود دارد؟ «تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی / تو نماینده فضلای تو سزاوار ثنائی» تکرار (تو) و واج‌آرایی صامت (ت) و مصوت‌های (ت) و (ای) در بیت تلمیح به نام‌های خدا در قرآن هم وجود دارد. (ذکر دو مورد، هر مورد (۰/۲۵))	۰/۵
۱۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) برای ساختن آرایه تشبیه وجود و ضروری است. مشبه و مشبه‌به (۰/۵) ب) برای ساختن استعاره وجود ضروری است. مشبه یا مشبه‌به (برای استعاره مصرّحه وجود (مشبه‌به) ضروری است و برای استعاره مکنیه وجود (مشبه) و یکی از ویژگی‌های (مشبه‌به) ضروری است) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۲	در بیت زیر چند جناس همسان وجود دارد؟ مشخص کنید. «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟» یک جناس همسان دیده می‌شود (۰/۲۵) بین کی اول: پادشاه در مصراع اول و کی سوم: چه وقت در مصراع دوم (۰/۵) تلفظ «کی دوم» با «کی اول و سوم» متفاوت است. پس جناس همسان نیست.	۰/۷۵
۱۳	در بیت «گفت، مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست.» مراعات‌نظیر بین کدام کلمه‌ها وجود دارد؟ مراعات‌نظیر بین (می‌روی، راه رفتن، افتان، خیزان و ره) وجود دارد. (۰/۵) / و مراعات‌نظیر بین (مستی، افتان و خیزان) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۴	کدام ترکیب تشبیه است؟ الف) نخل باسق ب) اطفال شاخ پ) اطفال شاخ (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ب) عصاره تاک ت) شهد فایق	

سؤالات و راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نوبت اول ۱۴۰۲		رشته: کلیه رشته‌ها
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۵	<p>ابیات زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) / هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی در مکتب حقایق پیش ادیب عشق (۰/۵)</p> <p>ب) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی (۰/۵)</p> <p>پ) باز آکه در هوایت خاموشی جنونم / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران (۰/۵)</p> <p>ت) / تا در زمانه باقی ست آواز باد و باران وین نغمهٔ محبت، بعد از من و تو ماند (۰/۵)</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۶	<p>در کدام بیت بر مفهوم «یگانه پرستی» تأکید شده است؟</p> <p>الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی ب) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی ب) در مصراع دوم، «همه توحید تو گویم» به یگانه پرستی خداوند اشاره دارد. (۰/۵)</p>	۰/۵
۱۷	<p>با توجه به بیت زیر، منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ توضیح دهید.</p> <p>«نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، هم‌چو من است» ناله (۰/۲۵) = فریاد شاعر به خاطر آزادی وطن است مرغ اسیر = شاعر است. (۰/۲۵)</p>	۰/۵
۱۸	<p>با توجه به بیت زیر، آیا ثروت باعث خوشبختی و آسودگی خیال است؟</p> <p>«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» خیر (۰/۲۵)، زیرا شاعر می‌گوید: با توجه به آن‌که ثروتی ندارم؛ اما آسودگی خاطر بسیاری دارم. (۰/۲۵)</p>	۰/۵
۱۹	<p>منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟</p> <p>«برخلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر، دست و پاگیر نشده بودیم.» به ده رفت و آمد داشتیم. (۰/۲۵) گرفتار شهر نشده بودیم. (۰/۲۵)</p>	۰/۵
۲۰	<p>منظور از «شیر سپهر» و «اختر سعد» در بیت زیر چیست؟</p> <p>«با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند» شیر سپهر = خورشید (۰/۲۵) اختر سعد = سیارهٔ مشتری (۰/۲۵)</p>	۰/۵
۲۱	<p>منظور شاعر از واژهٔ «خاک» کجاست؟</p> <p>«خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان / این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند» سرزمین ایران (۰/۵) که آن زمان بغداد نیز قسمتی از آن بوده است.</p>	۰/۵
۲۲	<p>از بین واژه‌های زیر، در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.</p> <p>«عشق = معرفت = محبت» «محبت چون به غایت رسد آن را خوانند و عشق خاص‌تر از محبت است. و محبت خاص‌تر از است.» به ترتیب عشق (۰/۲۵)، معرفت (۰/۲۵)</p>	۰/۵

سؤالات و راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
نوبت اول		رشته: کلیه رشته‌ها
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۳	در مصراع دوم بیت زیر، منظور مولانا از «تو» کیست؟ «روزهاگر رفت گو رو پاک نیست / تو بمان ای آن که جز تو پاک نیست» عشق الهی (۰/۵)	۰/۵
۲۴	نمونه‌های داده‌شده را به نثر روان معنی کنید. الف) دار و ندار ما هم اشتباهاً به دست حضرات دولتی و ملتی به یغما رفت. الف) تمام هستی و دارایی (۰/۲۵) ما به غلط و خطا به دست آقایان و بزرگان (۰/۲۵) دولتی و غیردولتی به غارت (۰/۲۵) رفت. ب) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. ب) آبروی (۰/۲۵) بندگان را با وجود گناهان آشکار (۰/۲۵) آن‌ها نمی‌ریزد و رزق و روزی (۰/۲۵) آن‌ها را با وجود خطای زشتشان (۰/۲۵) قطع نمی‌کند. پ) هنگام «چریغ آفتاب» کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. پ) هنگام طلوع آفتاب (۰/۲۵) کنار قناتی که (حسنی) نام دارد در شهر سیرجان بودیم. ت) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ت) کسی که در راه وطنش فداکاری نکند (۰/۲۵) و لباسش غرق به خون نشود (۰/۲۵) آن لباسش را از بین ببرد زیرا که باعث ننگ و عار (۰/۲۵) و کم‌ارزش‌تر از کفن است. (۰/۲۵) ث) بگریای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزده شیر ازغند ث) مثل ازدها و مار سمی بزرگ حرکت کن (۰/۲۵) و مثل شیر خشمگین (۰/۲۵) و قهرآلود فریاد کن. (۰/۲۵) ج) مست گفت: ای دوست، این پیراهن است افسار نیست. ج) مست گفت: با من همانند یک حیوان رفتار نکن. (۰/۲۵) (معنی نیست، مفهوم کلی است)	۰/۷۵ ۱ ۰/۲۵ ۱ ۰/۷۵ ۰/۲۵
		
<p> ۰۱۳-۴۲۵۵۵۲۱۴ www.Rastaschool.com </p> <p> لنگرود: بلوار عبدالکریمی، روبه روی پلیس ۱۰+، دبیرستان غیر دولتی دخترانه </p>		
۲۰	موفق باشید	جمع نمرات